

ſta ſenſiliora ad concipiendum, quod tractamus, malum val-
dopere eſſe prona; remedia, quae neruina ſunt, vt cortex, opium,
caſcarilla, amara, ſimilia, conducere, nocere contra ea, quae
grauius genus neruoſum afficiunt; nil denique magis paroxy-
ſmos huius mali rouocare, quam ſi cauſſa, quae commouere po-
teſt neruos et fibras muſculares, admittatur. E quibus con-
ſtatur, morbum, quem malum aut hystericum, aut hypochon-
driacum nominamus, in aucta et deprauata totius quidem gene-
ris neruoſi et muſcularis, maxime tamen primarum viarum,
ſenſilitate et irritabilitate conſiſtere. Dicimus vero, *auctam*
eſſe ſenſilitatem et irritabilitatem, quando ſtimuli, qui in ſa-
nitatis ſtatu parum aut nil efficiunt, validos producunt motus;
deprauatam autem nuncupamus, ſi partes ſenſiles et irritabiles
a ſtimulo quodam non ea, ac fieri debet, ratione afficiuntur,
v. g. quando fauces, ob internam neruorum conſtitutionem,
aquoſa non ferunt, dura contra ea corpora facile, vt in hydro-
phobia, aut ventriculus, vt in hypochondriacis et hystericis,
mollia non ſine graui incommodo concoquit, dum a duris nihilo-
minus bene ſe habet.

SCHOL. I. Non mirabuntur Lectores, me malum hypochondriacum et
hystericum in praefenti Tractatione coniungere. Exploſa enim ſententia,
quae ſtatuit, hystericum malum vteri tantum eſſe affectionem: cum aliis cen-
ſeo, vtrumque malum eiusdem farinae eſſe. Differentia ſexus gradualem
quidem et a diuerſitate partium pendentem, minime vero eſſentialem di-
uerſitatem inducit.

SCHOL. II. Cum, quae malo hypochondriaco et hystericum accedunt,
ſymptomata non auctam et tantum deprauatam, ſed etiam imminutam ſen-
ſili-